

Inopererat läkemedel skyddade mot opiatmissbruk

Buprenorfinhydroklorid är den verk samma substansen i preparat som Subutex och Temgesic. I JAMA har en forskargrupp undersökt i vilken utsträckning opiatmissbrukare som får buprenorfin inopererat lyckas hålla sig ifrån sitt opiatmissbruk.

Den sex månader långa multicenterstudien har bedrivits vid 18 amerikanska centra under 2007 och 2008 och omfattar 163 vuxna individer med opiatmissbruk. Av dessa gavs två tredjedelar, 108 individer, buprenorfin via totalt fyra implantat om vardera 80 mg som opererades in och som kontinuerligt och under sex månaders tid »läcker« ut substansen. Resterande 55 individer utgjorde kontroller och fick verkningslösa implantat inopererade.

Deltagarna följdes veckovis med urinprov, och författarna har tittat på det totala antalet urinprov som var negativa för opiater. Slår man samman alla urinprov som togs perioden vecka 1 till vecka

16 så var 40,4 procent av proven negativa för opiater i gruppen som fick buprenorfin inopererat, vilket ska jämföras med 20,8 procent i kontrollgruppen.

Deltagarna fick även uppgi i vilken mån de upplevde abstinenssymtom och »sug« (craving) efter drogen. Det visade sig sammantaget att deltagare som fått buprenorfin rapporterade mindre av sådana besvär än kontrollgruppen.

Många deltagare fullföljde inte studien, men det var betydligt fler av dem som fått buprenorfin som genomgick hela undersökningen. Totalt fullföljde 71 av 108 patienter (65,7 procent) som fått buprenorfin studien i sin helhet. Det ska jämföras med kontrollerna som fick en verkningslös substans inopererad, där bara 17 av 55 individer (30,9 procent) fullföljde hela studien.

Anders Hansen

leg läkare, frilansjournalist

Ling W, et al. JAMA. 2010;304(14):1576-83.

Nytt cytostatikum mot prostatacancer ökar överlevnaden – men biverkningar är vanliga

I Lancet presenteras en fas 2-studie kring ett nytt cytostatikum för behandling av patienter med metastaserad prostatacancer. Studien bygger på 755 män med metastaserad prostatacancer som inte svarat på hormonbehandling och där sjukdomen progredierar, trots behandling med cytostatika av typen docetaxel.

Deltagarna lottades till två grupper. En grupp fick dagligen prednisolon i dosen 10 mg och intravenös injektion av cytostatikumet mitoxantron. En annan grupp gavs, vid sidan av 10 mg prednisolon, det nya cytostatikumet cabazitaxel i injektion, som administrerades var tredje vecka. Huvudsakligt primärt effektmått var överlevnad. Det visade sig att medianöverlevnaden bland de mitoxantronbehandlade uppgick till 12,7

månader, vilket ska jämföras med cabazitaxelbehandlade, där medianöverlevnaden uppgick till 15,1 månader.

Biverkningsprofilen skilde sig dock oräntligt mellan grupperna. Exempelvis var neutropeni betydligt vanligare bland cabazitaxelbehandlade: 82 procent av patienterna drabbades av detta, vilket ska jämföras med 58 procent av de mitoxantronbehandlade. Även diarré och kräkning var vanligare bland dem som behandlats med cabazitaxel.

Vad som också är viktigt att notera är att antalet patienter som avled till följd av biverkningar uppgick till 2,1 procent bland de mitoxantronbehandlade jämfört med 4,9 procent bland de cabazitaxelbehandlade.

Värt att understryka är dessutom att studien finansieras av läkemedelsbolaget Sanofi-Aventis.

Anders Hansen

leg läkare, frilansjournalist

de Bono JS, et al. Lancet. 2010;376:1147-54.

»En annan grupp gavs, vid sidan av 10 mg prednisolon, det nya cytostatikumet cabazitaxel i injektion ...«

BRCA1-polymorfier kopplade till bröstcancerrisk

Genen BRCA1 är i muterad form en riskfaktor för bröstcancer. Det är dock välkänt att en stor grupp kvinnor med mutation i BRCA1 aldrig utvecklar bröstcancer.

I Nature Genetics presenteras en multicenterstudie med 20 forskargrupper, hela 180 forskare finns i författarlistan, där man letat efter delar av genomet som påverkar risken för bröstcancer hos kvinnor som är positiva för BRCA1.

Först studerades 1193 kvinnor med BRCA1-mutation som alla drabbats av bröstcancer före 40 års ålder. De har jämförts med 1190 kvinnor med mutation i BRCA1 som inte drabbats av bröstcancer; alla i kontrollgruppen var över 35 år. Såväl cancerdrabbade som kontroller har genomgått komplett analys av arvsmassan, och författarna har letat efter områden som skiljer sig mellan de båda grupperna. Man har funnit 96 enbaspolymorfier (SNP) i genomet som tycks vara kopplade till risk att utveckla sjukdomen hos kvinnor med BRCA1-mutation.

Av dessa 96 enbaspolymorfier har sedan 86 undersökts närmare i en annan grupp av kvinnor med BRCA1-mutation: 2974 med bröstcancer och 3012 som inte drabbats. Det visade sig att fem enbaspolymorfier på kromosom 19 (lokaliserade till 19p13) föll ut som intressanta, vilket alltså innebär att de tycks påverka risken för bröstcancer hos kvinnor med mutation i BRCA1.

I ett tredje steg har författarna tittat på 6800 kvinnor med bröstcancer och 6613 som inte hade bröstcancer. Det visade sig då att två av de fem aktuella enbaspolymorfier kan kopplas till östrogenreceptornegativ bröstcancer men inte till bröstcancer i stort, samtliga former inkluderade. Vad som är värt att nämna är att de aktuella enbaspolymorfier inte tycks påverka risken för ovarialcancer.

Ännu är det inte klarlagt vilken roll de aktuella regionerna på kromosom 19 spelar. Författarna hoppas att ökad kunskap ska bidra till att tydligare förutsäga riskprofilen för kvinnor med mutation i BRCA1.

Anders Hansen

leg läkare, frilansjournalist

Antoniou AC, et al. Nat Genet 2010;42:885-92. doi:10.1038/ng.669